



Talleja ja maneeseja syttyy tuleen valitettavasti vuosittain muutamia. Miten voimme itse parantaa paloturvallisuutta ja vähentää tulipalojen määrää?

**H**evonen on täysin meidän armoillamme siinä, mitä tulee paloturvallisuuteen. Hevonen asuu kaltereiden sisällä tallissa, josta se ei pääse itsenäisesti ulos tulipalon taikka muunkaan onnettomuuden sattuessa. Sama koskee maneesia, jossa useimmiten pidetään ulko-ovet suljettuina.

### Yleisiä syitä tulipaloon

Tulipalon aiheuttajat ovat yleensä varsin samankaltaisia. Yleisimpiä aiheuttajia ovat sähkö- ja lämmityslaitteet, jotka ovat joko viallisia tai käyttötarkoitukseensa soveltumattomia. Talli-ilmassa on huomattava määrä pölyä, joka saa pölyn kasaantumaan esimerkiksi sähkölämmittimeen tai lämmityslaitteen kanaviin ja aikansa sinne kasaututtuaan se saattaa hyvin herkästikin syttyä palamaan ja aiheuttaa siten tulipalon. Niin sähkölaitteiden kuin lämmityslaitteidenkin tulee olla käyttötarkoitukseen soveltuvia ja hyväksytyjä, tarkastettuja malleja ja niitä tulee huoltaa riittävän usein.

Toinen yleinen aiheuttaja ovat "remonttireiskat", jotka käyvät korjaamassa rakennuksia niin, että vaikkapa hitsatessa liekki jää kytämään palavissa rakenteissa, jotka sitten yöllä leimahtavat liekkiin. Sama koskee hitsauskipinöitä ja metallinkäsittelylaitteita (kuten kulmahiomakone), joista leviää pieniä, tulikuumia kipinöitä ja metallihiukkasia sekä metallikapaleita, jotka saattavat aiheuttaa tulipalon.

*Rakennusten, jossa hevoset asuvat ja työskentelevät, tulee olla paloturvallisia. Tämän kuvan heppa on onneksi tehty lasista.*

## Tallien ja maneesiin

# PALOturvallisuus

Vaadi, että tulityötä suorittavalla henkilöllä on tulityökortti ja että tulityöluopa kirjoitetaan. Vaadi, että tulityöt loputtua huolehditaan jälkivartioinnista, joka kestää vähintään kaksi tuntia. Pyri siihen, ettei tulitöitä tehdä ilta-aikaan, kun tallia ollaan jo sulkemassa ja hevoset jäävät sisälle yöksi.

Tupakkamiehet ja -naiset pysyköön myös kaukana hevosrakennuksista. Olenpa itse nähnyt, kuinka huonon sään vallitessa tupakoitsija menee polttelemaan heinätilaan, koska siellä on suojaisaa. Riski ja palovaara ovat erityisen suuret. Tupakoitsijoiden on poltettava savukkeensa useiden metrien etäisyydellä hevosrakennuksista ja sammutettava savukkeensa lopuksi huolella. Palavaa tumpia ei pidä heittää maahan tai edes sille varattuun "tumppiastiaan", joka voi kaatua, kieriä tallin reunalle tai heinävajaan ja aiheuttaa vaaratilanteen.

Talviaikaan, erityisesti jouluna, on mukava polttaa myös kynttilöitä sekä ulkotulia. Ne tulee ehdottomasti pitää poissa hevosrakennusten läheisyydestä eikä niitä koskaan saa viedä hevosrakennusten sisätiloihin.

Salanmaniskua ei kovin usein aiheuta tulipaloa vaan yleisimmin palo johtuu edellä mainituista seikoista.

## Paloturvallisuus huomioon

Suomen palolainsäädäntö, palotekniset ohjeet sekä maa- ja metsätalousministeriön asetukset eivät varsinaisesti käsittele hevos-tallien ja -rakennusten paloturvallisuutta. Em. ohjeista voi kuitenkin soveltamalla löytää turvallisia ratkaisumalleja.

Yksi tärkeä asia on rakennusmateriaalien valinta. Tunnetusti kivi ja teräs eivät pala. Kivirakenne (luonnonkivi, betoni, siporex, lecaharkko) ei pala eikä se myöskään johda paloa. Päinvastoin, se pitää palon "toisella puolella" eli on paloa pidättävä. Teräsrakenne riittävästi kuumetessaan kyllä menettää lujuutensa, mutta tallissa harvoin käytetään teräsrakenteita. Sen sijaan esimerkiksi maneesin kantavat rakenteet voivat olla terästä ja riittävän kauan tulta sekä liekkiä saatuaan saattaisivat ehkä romahdtaa menetettyään lujuutensa.

Puurakenne tunnetusti syttyy herkimmin ja levittää paloa. Ehkä "huonoin" ratkaisu toteuttaa tallin seinärakenne on tehdä puurun-

koinen seinä, jossa on vielä erik-tykset puumateriaalista (puru, lastu). Tällainen seinä syttyy varsin herkästi ja palaa myös nopeasti. Rakennusmateriaaleista suosittelavin olisikin kiviaines.

Palo-osastoinnilla jaetaan huoneet eri osastoihin niin, että huoneessa A syttynyt tulipalo ei pääse leviämään naapurihuoneeseen B ennen kuin vasta tietyin viiveajan kuluttua. Tallissa olisi ehkä tärkeää palo-osastoida heinä-, kuivike- ja rehuvarasto varsinaisesta talliosasta. Näin hyvinkin herkästi syttyvä heinä ei palaessaan voisi levittää tulipaloa tallin puolelle. Palo-osastointi koskee myös sähköjohtojen läpivientejä seinä- ja katorakenteissa sekä ilmanvaihtokanavia, jotka menevät eri palo-osastojen läpi. Ovet ovat teräksisiä palo-ovia.

Poistumisteiden merkitseminen ovien yläpuolelle auttaa paloja hätätilanteessa löytämään reitin ulos. Yksi hyvä vaihtoehto on akukäyttöinen poistumistievalo, joka valaisee oven ympärystän ja poistumistie on nähtävissä myös sähkökatkoksen aikana. Halvempi vaihtoehto on ns. jälkivalaiseva poistumistiekyltti, joka valojen sammuttua heijastaa valoa jonkin aikaa, mutta ei varsinaisesti valaise. Etenkin maneesissa poistumistievalaistus tai -kyltti on varsin tärkeä suunnannäyttäjä ovelle, koska rakennus on suuri ja äkillisen sähkökatkoksen sattuessa saattaa ihmisen hevosen selässä helposti joutua pimeässä paniikkiin.

## Palovaroittimet ja palo ilmoittimet

Asuinhuoneistoissa pitäisi nyky-säädösten mukaan olla palovaroittimet. Varoittimia on kolmea päätyyppiä: varoitin, joka ilmoittaa ko. tilassa, esimerkiksi makuuhuoneessa, vaarasta äänellä, herättäen nukkuvat ihmiset (tallissa tällaisesta varoitinmallista ei hyötyä ole, ellei siellä yövy myös ihmisiä). Toisena tyyppinä on ilmoitin, joka hälyttää kyseisessä rakennuksessa tai naapurirakennuksessa palokellolla vaarasta. Kolmantena vaihtoehtona on järjestelmä, jossa palohälytysilmoitus menee suoraan pelastuslaitokselle. Ongelmana erityisesti talleissa on se, että markkinoilla ei vielä ole täysin luotettavia ja varmoja palo ilmoittimia, jotka kestävät tallin pölyn ja kosteuden, vaan ne tukkeutuvat nopeasti ja tulevat toimintakyvyttömiksi taika aiheuttavat turhia hälytyksiä.

## Miten voin parantaa paloturvallisuutta?

Asiakkaan pitää vaatia tallilta, että tilat ovat paloturvallisia. Hevosyrittäjän tulee käyttää omia silmiään ja pyytää tarvittaessa pelastuslaitoksen tarkastajaa tai vakuutus-tarkastajaa arvioimaan tilojen paloturvallisuustasoa ja antamaan neuvoja siitä, mitä niiden parantamiseksi voidaan tehdä.

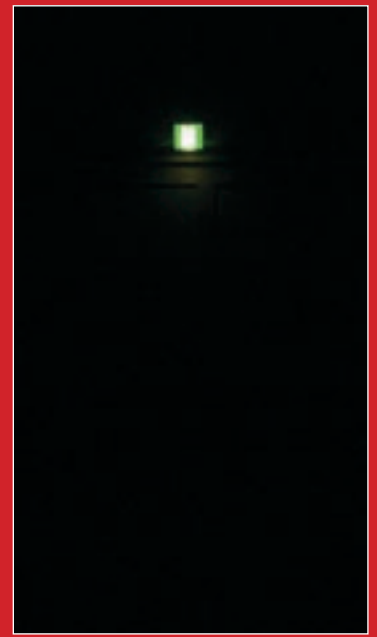
Usein halutaan tehdä halpoja ja helppoja ratkaisuja, mutta näiden asioiden huomioon ottaminen alusta pitäen on tärkeää ja saattaa säästää ihmisen tai eläinten hengen. Suomen Ratsastajainliitto voisi kouluttaa tallitarkastajiaan myös tämän osa-alueen osaajiksi, jolloin tarkastuskäynneillä myös paloturvallisuusseikat tulisivat huomioituiksi.

Muista myös itse huolehtia, että tallissasi, samoin kuin kaikissa muissakin hevosrakennuksissasi, on asianmukainen alkusammutuskalusto ja että se myös toimii. Laadituta pelastussuunnitelma ja huolehdi, että kaikki tallin käyttäjät perehtyvät siihen. Harjoitella erilaisia vaara- ja hätätilanteita.

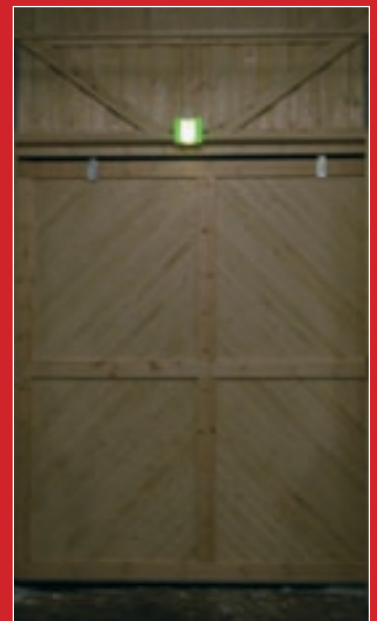
## Mitä teen kun tulipalo on syttynyt?

Kun tulipalo on tallissa syttynyt, katkeavat sähköt yleensä nopeasti. Avaa tallirakennuksen ulkotiet ripeästi ja vie hevoset yksi kerrallaan ulos, tarvittaessa vaikka peittämällä niiden silmät rievulla. Kokemusten mukaan hevonen ei itse poistu palavasta tallista, vaikka sen karsinan ovi olisi auki. Päinvastoin, se saattaa yrittää päästä takaisin palavaan talliin ja karsinaansa. Pyydä jotakuta hälyttämään apua tai hälytä itse ja noudata niitä ohjeita, joita saat puhelimesissa pelastuslaitokselta. Jos pidät tallirakennusta lukittuna yöllä tai muuhunkin aikaan varmista, että avain löytyy helposti ja kaikki tietävät missä sitä pidetään. Jos rakennuksessa on koodilukko, varmista, että kaikilla on koodi selvilä. Hätätilanteessa avaimen etsiminen "toisen takin taskusta" tai lukkokoodin selvittäminen ties mistä vie liian paljon aikaa. Tulipalon aikana kyse voi olla minuuteista, jopa sekunneista. ♦

Turvallista alkanutta  
Uutta Vuotta!  
Tallitohtori  
timo.halonen@cgh.pp.fi



Mikä kuvassa on?



Kun valot sytytetään, niin maneesin ovihan se siinä. Vihreä poistumistievalo näyttää oviaukon, vaikka valo ei olisikaan. Tämä on tärkeää, etenkin sähkökatkoksen tai muun hätätilanteen, kuten tulipalon aikana.